

PEPELNIĆA

Na grobu nekoga blakupa stoji spomenik. Ispisana je njegova imenica i preimenošte. Godinom rođenja i rođenja sa svećenika. Počećevo je sa blakupa. A onda se ništa redom sva njegova edukacija i razvijavanje. Časno službe i plesosni ratovi. Kaočeno dan zemlji. A najposljednije je ono, čime svršava slava svijeta, a to je: »Bio si neko što, a Gangs si prah i pepco.«

Tako eter svršava slava svijeta. A onda velika i kruha zbilja. Jedino je prava istina o veličini čovjeka: smrt, sud, pakao ili nebesko kraljevstvo za dušu, a prah i pepco za tijelo do općega suda. A onda i za Hl Slavu i proslavljenje tijelo ili na nagradnu nakaza kaznive.

Svejedno je, da li to vjerujući ili ne vjerujući. Tako će biti. Zato Crkva na Pepelešicu ili čista Srijedić podješća čovjeka najosobljnije na njegovo stvariti. I pasipava ga pepeleom po posmnom čelu, da ga njeti posljednjih stvari. I prema temu neka uređi svet život na zemlji, da u postu i pokori zemski vječno uskrsnuće i nepronašane slava na drugom svijetu.

Zato debri kršćani rado daju, da im se čelo na Pepelešicu ili i nedjelja poslaže soga pespe pepelom. I ne briše ga prebro zato, da im se što dublje usjeku u dušu rijeđe, kako Crkva izgovara tom prigodom: »Sjeti se, čovjek, da si prah i pepco i da ćeš se u prah i pepco pretvoriti!«

Zamislimo li se vrijeme sto godine kasnije. Bit će onda već preko 2.000 godina. Kako će onda izgledati u svijetu? I onda će se još držati dan pepelejiva. No sigurno je, da će se na mnogima i mnogima od nas ispuniti riječi, koje Crkva izgovara svake godine na Pepelešicu: »Sjeti se, čovjek, da si prah i pepco, i da ćeš se u prah i pepco pretvoriti.«

Na našem će grobu već pristajati riječi s onoga blakupskoga spomenika: »A sada prah i pepco! A došvole sve i ono, zato se sadu zaniranimo i oko ćega se mudimo, bit će već preoljet.«

Pogledajmo ono mnoštvo svijeta na ulicama. Obijesna mlađad. Svjetlesne oči. Crvene obrase. Napirštano uredjene glave. Raskošna odjela. — A oko 2.000 godina, kolikima će pristajati na grob napis: »Sada prah i pepco!«

Prah i pepco će svi uste, koje su molile. Ruke koje su se sklapale na pobranost. Noge, koje su se žurile na svoju dužnost. Ali prah i pepco će biti uane, koje su lagale. I ruke, koje su krale ili zlo činile. I noge, koje su kriju putevinu! A sada su prah i pepco!

Koliko li toga na razmišljanje daju riječi: »Sada prah i pepco! A ipak, što će biti prah i pepco?« Ništa, nego nesto od tebe. Najmanji dijelak svijeta. Kahanija od mesi i kosti, u koju se ogrnula tvrđa duša. Ti pak i t. tvrđa duša ne će biti ni prah ni pepco. I kad se bude pisala godina 2.000, tvrđa će mođda duša biti već zauvijek ili streljena u nebeskoj domovini ili vičene ne-srećna i obdušena u pakli.

Braj dake! Opomena kod pepelešice na Cisti Srijedić: »Bit ćeš prah i pepco! — neka ti pomogni i olakša život i odlasku, da podesi putem posta, molitve, milostinje i samoodržanja — putem kreposti i požtenja u vječno blaževstvo.«

Neka se nitko ne obazire na prisavore: »A što onda, ako drugi život ne postoji? Cemo onda posti pokore i suruharavničke kreposti?« Na to odgovara kršćanin s potpuno sigurnošću, jer se ostanja na riječi Sina Božjeg, koji je na sudnjem danu reči: »Hodite blažestovjeni Oca mojega i nastljidite kraljevstvo, koje vam je pripravljeno od postanka svijeta... I opet: »Idite od mene, prokleti, u oganj vječni, koji je pripravljen davlu i andelima njegovim... I ovi će otici u muku vječnu, a pravednici u život vječni.« Mat 25, 34, 41, 46.

Pravednici i kreponici dobit će vječnu nagradu na drugom svijetu i osim toga će ostati na ovom svijetu primjer kreposti i pravde, te primjer života, koji je dostojan razumom blizac. Podlimo dake kreponici patem pokore i posmatrajte, jer nam to koristi i na ovaj i na drugi svijet! Spasitelj nam je to jasneli!

ZLOČA ISTOČNOGA GRIJEHA

Bog je siverio čovjeka na svrhumaravno blaževstvo. Po edredbi je Bog prije čovjek, a tza njega i svu drugu ljudi, nakon ovoga života imao doći u nebo, gdje bi bio blažen kroz svu vječnost.

Svetlo Pismo opisuje blaženi život na nebu ovako: »Sto ako ne vidiš, i uho ne ču, i u srcu čovjeće ne uđe, ono prispriavi Bog onima, koji ga ljubje (I Kor. 2, 9).«

Niti je nateko kadro pregledati, niti uho obuhvatiti, niti je naš um ovdi na zemlji sposoban spoznati, a niti je naše ljudsko srce u ovoj suznoj radosti, svu puninu dobara, što ih je Bog spremio svima ljudima, koji u Nj vjeruju i po Njegovim zapovijedima vječnu život.

Da uzmognе postići svrhumaravnu svrhu, dobio je prvi čovjek od Boga svrhumaravno areditivo-povetnu milost. Po ovom je božanskom daru čovjek postao sličan Bogu, živio je nadnaravnim životom, bio je preveden i mo Bogu, bio je dijete Božje, a kao baština je dobiti prava na nebo.

Meditujmo se prvi čovjek, Adam, zaoborao i sagrisio istočnim grijehom. Grijehom je izgubio posvetnu milost i sve mimaranovne darove. Nakon pada je postao neprijatelj Božje, a u vlasti su mu ostali same naravniji tjelesni darovi i naravne duševne sposobnosti. Stoisive, nakon istočnog grejeha i srušna rana bila ranjena. Tako je čovjek postao nespoban da postigne

odredenu svrhu: blaženi život u nebu. Svojim naravskim modicama ne može čovjek sam sebi povratiti nadnaravni svetnji žilosti, jednako kao što ni mrtvac ne može sam sebe oživjeti. Zato je umro rekao sv. Augustin: »Ljudi su mogli sebe prodati, ali se nisu mogli od kupiti. Ljudska su naime dobra samo po sebi samo konačna vrijednost, ona su ograničena tako kao što je ograničen i sam čovjek, i sve će vječni rad. Uvreda je pak, što ju je Adam namio Bogu istočnim grijehom, beskonačna, neizmjerna, ne doduce u koliko je ljudski čin, nego jer ljudski čin nije neograničena vrijednost, neizmjerno Božje veličanstvo. Prema tome nema razmjera između ljudskih dobrih djela, koja su ograničena, i uvedre Bogu nanesene, koja je neograničena.

Uvreda je to veća, što je čovjek osoba, kojoj je uvreda nanesena. Daje je načinilo veću uvredu, kad je uvririjedno starca, nego kad je uvririjedno svoga vršnjaka. Jos je veća uvreda uvririjediti ljudi. A neizmjerna je uvreda uvririjediti Božje, jer Božje časi nadlazi svakiju mjeru i svaku granicu. Da bismi mogli dobrim djelima potpuno zadovoliti neizmjernu Božje veličanstvo! tako potpuno isprati uvredu, trebalo bi, da je i zadovoljstvo ljudska neizmjerna vrijednost. Ali ljudska zadovoljstva ovisi o osobni, koja ju prinosi. Budući pak da je čovjek, kao i svaki drugi stvor, ograničen u svojim djelima, makar kako i koliko dobra bila,

ne može nikada potpuno zadovoljiti neizmjernu Božju pravdu.

Gubitkom je posvetne milosti po istočnom grijehu otkinuo čovjek sam sebe od Božja. Time je promaklo sve nadnaravno svrhu i, koliko je do nje, ga, bio bi propao zaustvijek. Da nije bilo Božje dobre, koja se je smilovala na ljude, nijedan čovjek ne bi mogao naći milost u Bogu, nijedan se čovjek sam po sebi ne bi mogao spašiti.

,Gospodine, daj da vidim“

U Evandiju, kome se čita na nedjelju Pedesetnica, sv. Luko nam pripovijeda, kako je kus načinjeo Apostolima. Svoju muku, smrt i uskršnje. Medutim, soni od tog nista ne razmješta. Apostoli, pripremili galješki zravci, vjesovali su i občelivali, kao i ostali židovi, da će Mesija postati proslavljenim kraljem židovskog kraljevstva, pak niktko nisu mogli shvatiti ni razumjeti, kako bi on mogao teliko trpljiti i tako stramom smrću umrijeti.

NEDJELJA PEDISETIĆA

POVIJEST JUBILARNIH GODINA

18. II. 1958.

Sv. Misa posljednje ovakvo: Budu mi, Gospodine, zadnjim i kada utociši, da me spasni, jer ti si utociši moje. Radi imena svoga vodi me i hranu me. U Tebe se, Gospodine, uđam, e da ne budam postidan do vječka, po pravdi svojoj izbavi me!

Postanak sv. Pavava (L Kor. 12, 1-12) ističe bogoslovskog kraljevstva i kralja Ljubavi kao najveću i najsvajniju od svih krepštih. »Brat, kad bih govorio ljudskim i človečinskim jezicima, a ne bih imao Ljubav, bio bih kao mjesto, koja ječi, i praporac, koji zveći. I kad bili imao dar protroštva i razumio sve tajne i sve znanje, i kad bili imao mjeru, da bili prenosno gore, a ne bili imao Ljubav, bio bih nista. I kad bidi razdijelio sve svoje imanje za hranu siromašnu, i kad bidi predao svoje tijelo tako, da se sažije, a ne bili imao Ljubav, ne bi mi ništa koristilo. Ljubav je strpljiva, blagovrtna. Ljubav ne zavidni, ne hvali se, ne nadimni se, ne klepi za Šašku, ne traži svoje, ne uzurjava se, ne misli zlo, ne veseli se nepravdi, a raduje se istini, sve podnosi, sve vjeruje, svemu se nudi, sve trpi. Ljubav ne prestaje nikada, ako i prestanu pravotiva, ako i umrka jeziči, ako i nestane znanja. Jer djelomično znamo i djelomično prorelučujemo. A kad dove omo, Što je svršeno, prestati će ono, što je djelomično. Kad sam bio dijet, govorio sam kao dijet, studio sam kao dijet, mislio sam kao dijet. A kad sam postao muš, odbacio sam ono, što je bio dijet. Sada gledamo kros ogledalo u zagonek, a tada čemo licem u lice. Sada pozajmim djelomično, a tada čemo pozati, kako sam i poznat I sada ostaje ovo troje: vjera, utjeha i Ljubav, ali najveća je medu njima Ljubav.

Evangelije (Luha 18, 31-43) govori danas, kako je Isus pred Apostolima preokratio svoju muku i smrt, i kako je ozdravio slijepca kralja puta. »U ono vrijeme uze Isus sa sobom davanjsku i reče im: Evo idemo u Jeruzalem i izvršiti će se sve što su proroci pisali o Sinu Čovjeku: Bit će predan neznačinicima, koju će maši izigrizvati i bječat će ga i popljušiti. A kad ga izbjegu, ubit će ga, i treći će dan uskrstuti. Ali oni nijesu razumjeli ništa od loga, što im je rekao. Kad se približio Jerihonu, kraj putu je sjedio i prosio neki alijepac. I čuvši, kako narod prolazi, upita: Šta je to? Odgovorio mu: Prelaz Isus Nazarećanin. A on stane vikati: Izuse, sine Davidov, smilj mi se! A koji su bili sprijeda, koriš tu ga, neka sati. On je nato još više vjekno: Sine Davidov, smilj mi se. A kad je Isus stao, zapovijedi, da ga doveđu k njemu. Kad se približio, upita ga Isus: Sto hoćeš, da ti učinim? On odgovori: Gospodin, da progrediam! Isus mu reče: Progedaj! Spasila te je tvaja vjera. I odmah ozdravi i Šao je za njim vječanjci Božji. I sav narod, kad je vidovalo, hvalio je Bogu.«

Pošta: Približava se Korizma, spomen na muku Isusovu. Možda smo i my zasipljeni grijehom, da ne vidimo što je zlo, a što je dobro. Pozovimo ponizno u Korizmu Isusa, da nam skine s očiju duše mrenju grjeha u sv. Isopovijedi, da tada i mi čestim serem hvalljavmo dobrobit Božju i čekamo Njegovo slaveno ukušanje.

IZ BRAZILJE, — U nadbiskupiji Rlo de Janeiro, glavnog grada Brazilije, održana je dijecezanata sinoda, koja je donijela nekoliko zanimljivih zaključaka. U svim župama nadbiskupije se mora osnovati Katolička akcija. Pripremajuju se strože mјere u pogledu crkvene umjetnosti. Zabranjuje se primogom vječanjci, krštenja ili pokopa u crkvama čestitati i izražavati saudećice te uopće odavati građanske znakove poštovanja i pozdravljanja. Fotografima i kinoperformama se zabranjuje slikanje sa vrijećne službe Božje. U pogledu školske se naglašava prirodno pravo roditelja na odgoj vječnosti djece. Protestira se protiv nemoralnih filmova. Posebna legija pristoinosti ima zadatak, da bidje nad svim vrstama publicacija, gdje se napada nerazvedređost braka i svećenje ograničavanje poroda. Konačno se preporuča često obavljanje duhovnih vježbi po metodu sv. Ignacija.

Nakon preog jubileja 1300. nastupili su težki dani za Crkvu. Pape su se mogli preseći iz Rima u Avignon, a u Italiji ratovi, puštenje i raskoli nisu prestajali.

No uza sve to opet je ministrovito vrijnika travilo u Rim, čim je papa Klemeđ VI. objavio 1350. kao Svetu Godinu i ujedno odredio, da se tako ima slaviti svake 50. godine i ubudice. Oko maliju i dvije stotine tisuća hodočasnika — kako to potvrđuje književnik Viljan — bilo je prieutno u Rimu od Božića 1348. do Uskrsa 1350. g. Ulje grada bili su puni, tako da je teško bilo svako kretanje, i pješice i konjici. Papa je iz Avignona pošao u Rim dvije godine svojih kardinala-negata. Oni su ovamo došli, s raskošnom pratinjom, a posebno je zanimanje pobudila jedna deva, na kojoj je jedno jedan od kardinalal.

Medju hodočasnima bila je i jedna Svetica. Bla je to sv. Brigida iz Vadske stene. Ona je došla izdaleke Svedske, stajajući u sebi božansku naredjenje, da dove u Rim. Pripovijeda se, da je stigla u grad, našavši ga zapuštena i zamazana, zapitala svog duhovnog voditelja, zar je tu pratio na putovanje: »Uteži, zar je tu R?« No više nego izvanjskom nerudu Svetica je prigovorila duhovnemu voditu, koji je onda vladao u dužnosti.

Kao što je prvi jubilej prošao pod imenom Danica, tako je drugi jubilej prošao pod imenom velikog pjesnika Petrarke. Pjesnik se uputio u Rim, osloboden svoje senalske Ljubavi prema Lauri, a misala urojen u vječnost. Sačuvano je njegovo jedno pismo, u kojem opisuje doživljaje svoga napretog puta u nezgodu, koju mu se dogodila.

No uza sve to poziva svog prijatelja književnika Boccaccia: »Što čekas? Zato što ne dolazi u Rim? Ovamo su došli narodi iz svih strana: Cimbri, Spanjolci, Grči, Britanci, Irči, Sive...«

Godine 1376. vratiši su se pape iz Avignona u Rim, da tamo ostanu za uvježbanje. Vraćajući se u Rim papa Urban VI. odredio je, da se jubilaria godina slavi svake 33. godine, značeci, da sve već broj ljudi sudjeluje kod oproštenja i voditi računa, da mnogi od njih ne doživiju 30. godinu...« No papa Urban VI. je umro, u jubilaru godina slavlja se tek 1390. za papa Bonifacija IX. Bla je to jedan od najslavnijih jubileja. Triumf r.meke Crke. Dodiši su hodočasnici iz Italije, Njemačke, Poljske i iz Madarske. Oprostaje se je proteglo na druge gradove, koji su ga zaštiti. No kromatični onoga vremena nisu nam o tome ostavili onako bogate bilježnice, kao što su nam ostavili o prvom i drugom jubileju.

SV. MATIJA APOSTOL

Isus Krist je ugaoni kamen svoje Crkve, a svoje Apostole je učinio njezinim temeljem. Dvanaest Apostola slike su na 12 plamenu Izraelovih. Oni su svjedoči Isusova života i uskrsnutja. Kad je Juda Iskariot izdiao svoga Umetnika i objesio se, trebalo je izbrati novoga apostola.

Pošto je Isus uzašao na nebo, vratili su se Apostoli s Maslinove gore u Jeruzalem, da čekaju dolazak Duha Svetoga. S apostola je bila Blažena Djevica Marija, Majka Isusova, i držala je pobožni ljudi, njih oko 120. Tada Petar reče: »Erao! Trebaš je, da se izvrši ono, što je prorekao Duh Sveti za Judu, koji je stekao njivu od nepravedne plaće i objesivši se putak po arđelj. Treba daš, od ovih ljudi, koji su bili s nama za sve vrijeme počeli.«

Stari crkveni piseći kažu, da je sv. Matija propovijedao Evandele u Palestini, u Maloj Aziji i u Makedoniji, a napokon među Crnim ma. Kad se povratio u Palestinu, Zidovi su ga zasuli kamenjem. Umirući digao je ruke k nebu i predu dušu Bogu. Uto je prisjećao krvnički i sjektriom mu edekac glavu.

Carica Helena prenijela je dio njezinih sv. moći u Rim, a najveći dio u Trier u Njemačkoj, gdje se stjuju u crkvi sv. Matije.

postavili su dvojicu, Josipa, koji se zvao Barsaba, i Matiju. I ponobili su se ovakvo: »T, Gospodine, koji poznaješ srca svjih, polaži jednoga od dvojice, koga si izabrao, da primaš ove službe i apostolstvo, sa kojega je Špaca Juđa, da odo na svoje mjesto. I bacili su koste za njih. Kodak je pada na Matiju, i on je bio primijenil apostoški zbor.

Stari crkveni piseći kažu, da je sv. Matija propovijedao Evandele u Palestini, u Maloj Aziji i u Makedoniji, a napokon među Crnim ma. Kad se povratio u Palestinu, Zidovi su ga zasuli kamenjem. Umirući digao je ruke k nebu i predu dušu Bogu. Uto je prisjećao krvnički i sjektriom mu edekac glavu.

Carica Helena prenijela je dio njezinih sv. moći u Rim, a najveći dio u Trier u Njemačkoj, gdje se stjuju u crkvi sv. Matije.

Simboli u liturgiji

Izmedu mnogih simbola (slikovnih izraza u boji ili gradivu) u sv. liturgiji osobito mjesto zauzima maslina, kao simbol mira i radosti Duha Svetoga. Maslina svojim bujnim zelenilom, svoljom svježinom, tvrdćom i svoga drveta, pa i svojom plodnosću i u prirodi znači izravno životne punine i svježine. Njezino vječito zelenilo, visoka starost, njezin plodovi, istješeno ulje bili su od najranijeg vremena potičaji, da ona буде simbolom kršćanskih tajni i duhovnog bogatstva nadnaravnih tajni.

Sv. Crkva osobito na Veliki Cvetvrtak zanimaju pjeva i zahvaljuje Stvoritelju na daru divne masline. Sv. Pavao gleda Krista u slici masline, dok smo mi grančice, učijepljene na to ponosno drvo. Rodjenom smo divlje stablo, a pomazanjem na sv. Kristu postajemo jedno s njime, araćemo s koriđenjem njegovog stabla.

Maslina je grančica simbola mira. Ona je simbol miroslavlja i maleštij.

U drugome značaju maslinovo je ulje najprikladnije za liturgijske i sakramentalne svrhe. Od starine maslinovo ulje osim za svjetlo upotrebljavalo se za jačanje tijela, jer ga ono čini otpornim i glijklim. Aletičari su ga uvelike upotrebjavali. Pripovijeda se, da je stogodišnji starac Romilje odgorio poznatom caru Augustu, kad ga je upitao, na koji je način asušavao svoje tijelo u toliko svježini, da je dnevno nosio svoje tijelo u rukom. Ulje daje ulja.

U ovoga slijedi, da je ulje za sv. Krizmanu smješta balzamu i maslinova značenje, da je krizmanik (potvrđeni) novorođeni tvari simbolički omazi oblike, puninu i sve blagodati sakramenta sv. Krizme.

juši sij. Lice dobija posebni odraz, vrednu i blagost. Psalmista naziva ulje veseljem. Ono je slike radosti; svetini ulje navještuje se Duhu Svetom. Divne su molitve Velikoga Cetvrtka, kad se vrši posvećujući. Medju ostalim militantskim Crkvama moliti: »Ustinstvo dostojno i pravedno jest, pravo i spasosno, da vaziš i svuda zahvaljujemo Tebi, Gospodine sveti, Oče svemogući, vječni Bože. Ti si u početku Izmedu ostalih darova svoje dobre, naredio, da zemlja rada plodnosća stabla, Izmedu kojih da se radaju i masline, koju da nase moj ulje, koja plod služi svjeti Krizmi.« U simboliku ulja imamo i simbolik balzama. Balzam je vrsta blježute sutoxe, koja se otvara ispod napuknute kopre balzamovog drveta. U liturgiji se spominje kao mlomirsku suzu. Ova mast raste na istoku. Balzam su nekad upotrebljavali kao lijek. Balzam čuva tijelo od raspadanja. Njegov je miris jak. Zato Crkva u ulje mijesja balzama, da bi obje tekućine zajedno činile skupocjenu mast, jer to traži simbolika sakramenta. Sv. Potvrdava Ime značenje, da je krizmanik (potvrđeni) ponavan, da bude apostol. Ipak apostol nevinčivo, da bude apostol. Ipak apostol nevinčivo, da bude apostol. Tako da primaju vječnost. Onda je žrtva Bogu ugodna. Onda je ona uspješna.

U ovoga slijedi, da je ulje za sv. Krizmanu smješta balzamu i maslinova

Bijeg u Egipat
u umjetnosti

Simeoneovo proročanstvo za vrijeme Isusova prikazivanja u hramu bijate grada Marijina žalost. Oboljavanje matice, da dalečka istoka izazva Herodovu zavist i prouzrokuje Naoči Gošpi drugu žalost.

Po Božjoj naredbi Sveta Obitelj jedne noći ostavi mirtni život u kući i gromadičnu bijugendu odole prema neznanom krajcu — u Egipat. U nekoliko mjeseci Djeca izvriši u opasnosti i usrujanosti dva putovanja. Prvo k svojoj tečki Elizabeth. Drugo u Egipat. No to bijanje nestalnije od prvega, a također žalosnije, jer Djetešće već blježe na svijetu i zaprijetilo Mu smrt. Bez sumnje je Josip poneseo same najpotrebitnije prtljagu i upotrijebio mikarca, koji je nosio Djecu iz Nazareta u Bedžehem.

Podčinak Svetu Obitelj prikazano umjetnosti prema mnogobrojnim legendama u dvostrukom prizoru bijegu i Štorm. Lijepo uokviruju putinice neobični i predjeli. Otvaram obzore sa njima. Ovo je umjetnosti jedno od čarobnih sredstava.

Giotto Bondore (1266.-1334.) u Padovi odijeva Djetešće dugom haljinom. Ono se okreće Majci i nježno se privlja u Nju, a tri mladića ih s jednom djevcicom slijede.

U XV. stoljeću umjetnici počinju skupinu i proširiti predjel.

Gentile Fabrian (1370.-1450.) u Renatu prikazuje, kako se sveta Ika Šećer po teokratičkim brečnjima, i — podnem plodnim drvećem.

Ivan Andeo Fiesole (1385.-1455.) u muzeju svetoga Marka u Firenzi vodi povelju na travnatome putu uz brežuljak obrubljen vittoračem presimima i srebrnim maslinama. Djecu plave kose jezuz drafesti i majčine njezinosti. Djepi s hodočasnitskim stupom nosi liku vodu i kolari hrane. Pritvor je sa svim obiteljima.

Taj se predmet nastavlja kroz stoljeća.

Baldasar Peruzzi (1481.-1534.), u crkvi svetoga Onofrija u Rimu daje živavnosti i gimenosti. Djetešće nije odjeleno i sisa palac. Ono je obično djetešće. Postrance bijegu se vidi pokoli nevinje djece prema mozaiku u stolnici sv. crkvi svetoga Marka u Veneciji.

Albert Dürer (1471.-1528.) kod Njemačkih rezbari Djetešću Život. Marija ovdje jače ra magaretu, a vidi se s leđa, niz koja Joj visi široki šećer, koli Ju brani od žestokog sunca. Josip vodi Nju, a njegova teška oblaćena kabanica otkriva torbu za kruh. Ovega putu i vol putuje. Andeli se vježbaju putnicima. Rezbarija s divnim rezovima, iz kojih izliva svjetlo, upravo je glasovita.

Peter Paul Rubens (1577.-1640.) crkvaranu pod blijeđom zrakom mladosti mjesecu uz prisutnost andela.

Nekoljumjednici prikazuju Svetu Obitelj, gdje putuje brodom. Medu onima se ističe Nikola Poussin (1594.-1656.), koji u galeriji Lichtenstein u Beču nastika Svetu Obitelj, koja plovila na ravnoj ladi, dok andeli silazu s neba.

Ukrasivanje XIX. stoljeća obiluje ovim dražesnim predmetom u stolnici crkvena. Kod nekih Svetu Obitelj slijedi s bračima atleti s bradom. Medu onima se ističe Nikola Poussin (1594.-1656.), koji u galeriji Lichtenstein u Beču nastika Svetu Obitelj, koja plovila na ravnoj ladi, dok andeli silazu s neba.

Značenje, da je krizmanik (potvrđeni) novorođeni tvari simbolički omazi oblike, puninu i sve blagodati sakramenta sv. Krizme.

S križanjem na čelu pomaznika, s ručkopologanjem nad glamom pomaznicu, te viteskim udarcem po obrazu sv. Crkva želi označiti svoga novoga borača, kao dozvatu za sve crte, koje ona od njega očekuje. Zato je sv. Krizman sakramenat apostolata. Krizmanik pohodstaje vojnik u duhovnom emulu Krista raspeta.

Neizmjernost svemira

Povijest astronomije — kaže suvremenim astronomom, istraživačem dalekog svemira, Hubblem (Habib) — znaci povijest sve više šireg se horizonta (vidikta). Naše znanje nadolje je k nama u usaglopljenim valovima od kojih je svaki bio ključ za objašnjenje novih pojava i predmeta motreća.

Istraživanje prostora pokazuje tri slavna stepena. Najprije se organiziće na Sunčev sustav, zatim se prošlo na galaktički sustav: Mljetični Put (našeno Galaktički sustav): najposlije se načinje doba — prodrio u još dalji svemir i u t. v. vangalaktički prostor.

Početak stražarivanja počeo je od naše Zemlje i najbliže nebeskog tijela — Mjeseca. Još su stari Grči znali, da je Zemlja kugla, i da je Mjesec daleko od nas 60 zemaljskih poljumera, što znaci 384.000 kilometara ili 2/3 nebeske mil metra. Daljnja Sunca, koja iznosi 150 milijuna km, i planeta pronađeni su tek u drugoj polovini 17. vijeka. Točne daljnje zvijezde nekretne ustanovljene su prvi put prije 113 godina (astronom Bessel 1837. god.), dok istraživanje vangalaktičkih zvijezdanih svemira spada na naše počekanje. Udaljenja su najvažniji podaci. Bez točnog poznavanja daljnja nije bilo moguće niskakv napredak.

Prijašnja istraživanja zaustavila su se na granici. Sunčeva sustava pred velikom prazninom. Ona se protezala do prvih zvijezda nekretne. Između su bile nepoznate veličine. Mogla su biti malena, razmjerno bliska tjelesa, ali isto tako i ogromno daleki gorasti. Istom kad je mjerjenjem postavljen most, kad je ustanovljena daljina manje broja zvijezda, mogla je biti upoznata pod nebeskim tjelesa izvan Sunčeve sustava. Polazeći od ove osnovice usjepio je astronomi razmjerno brzo da upozna cijeli zvijezdan: eustav Mljetičnog Puta.

Zemlja, na kojoj živimo, član je Sunčeve sustava, jedan malji pratičak Sunca. Sunce je jedna zvijezda između mnogo milijarda, koje skupa sačinjavaju zvijezdani sustav Galaktike (od grčke riječi galaxias = Mljetični put). Taj velebiti sustav, koji je uobičajeno okruglo 200 milijardi sunaca, predstavlja zatvoreni, roj zvijezda u prostoru. On leđi i kroz prostor juri, kao neki ogromni roj komarača ljeti u zraku. U našem položaju unutar sustava gledamo kroz zvijezde roj vani dalji svemir.

Dio prostora, koji je mogao biti: ispitati, usavršenim teleskopima i metoda-motrenja, zahvaća unakošo nas danas. U ponuđenim punih 500 milijuna godina svjetlosti (1 god. sv. = 9,5 biljuna km) Taj ispitani prostor, prema tome, obuhvaća proštori, kuglu veličine promjera od 1 milijarde god. svjetlosti. U ovoj kugli raspodijeljeno je oko 100 milijuna zvijezdanih sustava, sličnih našem Mljetičnom Putu. Općenito uzeš, u razmjeru veličine, svemirski je prostor prazan, ali i tu, i tamo, odijeljeno ogromnim međuprostirima — a pro-objemom razmakom od 2 mili juna god na svjetlosti — srostećeno zvijezdani sustave, svemirsko otok, koji su našem slični. Oni su — pa i najblizi otoci, sredi našeg Mljetičnog Puta — tako daleko, da mi ne možemo raspoznati pojedine zvijezde, od kojih su izgrađeni. Ti ogromni zvijezdani sustavi nam se javljaju, kao male svjetlosne mrlje. Samo pomoći najvećim teleskopu: dugotrajnim fotografiranjem moglo je biti nekoliko susjednih svemirskih matici razriješeno u rojeve zvijezda.

Kada gledamo osobit, učesni zvijezdani neba, srebroljubičko svjetlo Mljetičnog Puta, ili, kako kod nas zovu, Kumanovske Slame, onda mi iz nutrine moramo zvijezdani sustav, zvijezdani grad, odnosno jedan svemirski otok u nepredgledanom svemirskom oceanu. Tko motri taj zvijezdani pojas dalekomorom s priznamenom (tv. Zeless), otvara mu se neizmerno bogatstvo zvijezda i sa začuđenjem vidi, da čitav sjaj nebeskog polja potječe od nepojmovljivog obilja blistavih zvijezda — u stvari ogromnih ali dalekih svemirskih sunaca.

ANNO SANTO (Sveta godina) zove se novi časopis koji je pokrenuto poznati talijanski književnik mons. Ennio Francia. Časopis će izlaziti mješeno i to na talijanskom, njemačkom francuskom i španjolskom jeziku. Domovit će ne samo kroniku hodočašća, nego i vijesti iz cijelog katoličkog svijeta.

KARDINAL TISSERAND, koji je krenuo u Maroko, da bi tanio u razdini gradovima održao predavanja, stižeći će skoro u Strasbourg, gdje će govoriti o temi „Kultura i religija“ (vjera).

SVETU MISU u hodočasnicih vla-kovima mogu čitati oni svećenici, koji vode hodočasnike ili putuju s njima, ukoliko prometno ostolje daje Jambušto, da će vlasti stajati barem 45 minuta. O tom je Sv. Kongregacija obreda izdala dekret. Kako se vidi, ne dozvoljava se celebraziranje služenja sv. Mise za vrijeme same vožnje, a to je i razumljivo, jer vožnja vjekom nije tako mirna i sigurna, da ne bi trebalo rukati s većim poremećenjima.

AMERICKI visoki komesar u Njemačkoj, saopćio je upravitelju apostolske nuncijature u Njemačkoj, da mu se ne čini podešmin izrazom „amnestije“ za kažnjive, koji su zahtvoreni kao ratnici, u pogledu kojih su saveznike bile bile složne. Međutim, potpuno se odobrava ispitivanje pojedinačnih slučajeva prema objektivnim kriterijima (neistražanim istinskim znakovima), da bi se obuzlijala kazna onima, za koje postoji opravdava nuda, da su se po-pravili.

POVIJEST KAPUCINSKOG REDA počela je nedavno u Rimu. Napisao ju je P. Melchior u Pobladuru, predsjednik Historijskog Instituta kapucinskog reda u Italiji. Knjiga je podijeljena na tri dijela. Prvi dio obasija prvo doba kapucinskog reda od 1525—1619., i drugi dio ide od 1619—1761., i drugi dio ide od 1761. do danas. Ova po ijest kapucinskog reda prva je povijest te vrste, pa stoga predstavlja značajan prinos proučavanju povijesti Katoličke Crkve. (Ispredi: P. Melchiora Pobladura: Historia Generalis Ordinis Fratrum Minorum Capucinorum, Roma 1949.)

ZA HODOCASCE ujekom Svete Godine pripravljene su dosad slijedeće grupe: za mjesec veljaču preko 15.000, za mjesec ožujak preko 60.000, za mjesec travnja preko 117.000, za mjesec svibnja preko 81.000, za mjesec lipanj preko 51.000, za mjesec srpanj preko 60.000, za mjesec kolovoz preko 79.000, za mjesec rujan preko 107.000, za mjesec listopad preko 63.000, za mjesec studeni preko 18.000, za mjesec prosinac preko 3.000. — Još uvijek stižu nove prijave.

1900. GODISNJICA DOLASKA SV. PAVLA u Grčku, koja se trebala slati u ove godine, slaviće se 1951. Proslava je odgodjena, da bi se moglo vršiti sve potrebne pripreme za što dočekujuću dolazinu. Čestitko sv. apostolu i da bi se mogli što ljepe primati gosti iz inozemstva. Osim toga datum dolaska sv. Pavla u Grčko nije posveguran, tako da se jednaksim pravom uzima kao 1900 god. Šnjirica 1950 ili 1951.

Ne zaokupljaju na ovduće samo veljni zglob i osjećaj savršene harinje! I krasote zvjezdanih grada, nego stojimo i pod dojmom dvostrukog beskrajnosti: beskravnosti prostora i beskrajnosti zbijanja, prema kojima se sve životi u sruštu. Kada mislimo na to, da je svaka ta pojedina, ma koliko sitna zvijezda jedna sunce, prema svojom svjetlostiom snagom i topilom nista ne zaostaje za našim žarkim Suncem, i da ga možda okružuje planeti, onda se postvećen motresnu zvjezdano nebo postaje vrijeđe molitve. Dolsta

— Nobesposredno propovijedaju slavu Božiju i svim pokazuju djela ruku Njegoviča. HODOCASNICI SVETE GODINE — Do 6. siječnja o. g. prisjeđao je u Vještini sv. Franjeviću, a u Grad 30.000 hodočasnika, iz stran-

gova. Među hodočasnima je bio najveći broj Argentinaca.

GODISNJICA SMRTI KARDINALA SUHARDA — Na objektivu smrti parizijskog nadbiskupa kardinala Suharda održane su u pariškoj katedrali „Notre Dame“ svečane zadužbine, koje je odslužio pomoćni parizijski biskup. Zadužbenice su prisutvovale zastupnicima francuske vlade i kardinala, 36 biskupu i veliko mnoštvo vjernika. Govor o pojedincu kardinalu je održao bliski biskup kardinal dr. Lienard.

PROTESTANTSKI PASTOR NIKOLLER, koji je skoro za cijelo vrijeme nacionalističke vlasti bio zatvoren, a za njega se često pisalo da karijeri preći na katoličku vjeru, predbacio je nedavno vlasti zapadne njemačke republike, da u javnom životu zapadne Njemačke protestantizam sve više gubi tlo. Na to je blaga objedoljana statistika o višim činovnicima savezne vlade, prema kojoj ima 154 protestantske činovnike, a samo 128 katolika.

PRIPRAVE se vrše za proslavu 200 godišnjice smrti Ljudevita Antuna Muratori-a, najvećeg talijanskog povjesničara, po koncu je najstariji popis knjiga Sv. Ivana Novog Zavjeta nazvan „Muratorijski fragmenti“ ili „muratorijski kanon“. Muratori je taj popis otkorio u jednom kodeku milanske knjižnice „Ambroževska“. Muratori smatraju najvećim talijanskim piscem povijesti.

PISMO SVIM NADRISKUPIMA i biskupima Italije upravo je Sv. Otac Pij XII. koji traži, da se u svim biskupijama osnuju karnevali, začinje, za mušku i žensku mladčad, za muževje i za žene. U većim gradovima ne osnuju savezi studenata, akademski naobrazbeni i učitelja. Kad se svega neka se ne gleda toliko na broj članova, koliko na njihovo ispravno držanje i na njihovu volju za apostolsku zaštitu na svećenosti.

U KANADI je opet pokrenuto pitanje o diplomatskom odnosima sa Vatikanom.

Neprestano se javljaju glasovi, po kojima se traži, da Kanada imenuje poslanika kod Vatikana. Tome su se dosad protivili nekatalički krugovi. Sadašnji je ministar predsjednik katolički, pa je prilikom otvorenja Svetih vrat u bilo zamolio kanadskog poslanika kod Kvinihala, da bi ga osobno zaštitao na svećenosti.

BOZINČA PROCESIJA U SVETOM ZEMLJU — I ove godine ne je na Bednjnu održana procesija u Jeruzalemu u Betlehemu. Procesiju je vodio jeruzalemski patrijarh. Procesija je bila vrlo skromna, uslijed izvanrednih prilika, koje vladaju u Svetoj Zemlji. Od diplomatskih zastupnika procesiji se je pridružio samo jedan. Cesta, koja vodi iz Jeruzalema u Betlehem, bila je posebno ovu prigodu otvorena za promet: cijelom duž nom je bila stražena od vojske. Novihari su mišljena, da će proći mnogo vremena, dok se Svetoj Zemlji zavladaju normalne prilike.

STATISTIKA FRANJEVACKOG REDA — U studenom 1948. franjevaci red među po cijelom svijetu 1023 osmatraju te 1294 sjedišta i biskupije. U to isto vrijeme franjevaci je red broj: 14156 svećenika, 3200 klerika, 5031 braće laika, 1006 novaka i 1219 samostanskih trećoredaca. Dakle franjevaci je red tada brojao ukupno 24.014 članova.

KUCE DUHOVNE OBNOVE — Odmah po završetku prvog svjetskog rata bila je otvorena u Turinu kuća duhovnih vježbi. U toj kući je da danas obavljeno duhovne vježbe 25.000 ljudi. Isti takva kuća postoji i u Genovi, ali je bila otvorena tek 1938. g. i za vrijeme rate je bila upotrebljena za druge svrhe. U kući duhovnih vježbi u Genovi je da sada obavljeno duhovne vježbe 3.000 ljudi.

NAJVEĆE KATOLIČKO SVEUČILIŠTE — Kako je iz povijesti poznalo, prva sveučilišta u svijetu je ustanovila Katolička Crkva. U današnje vrijeme svih katoličkih naroda svijeta, čine velike moralne i materijalne napore, da pođignu svoju privatnu katoličku sveučilišta i da ih uzdignu na visoku naučnu visinu. Najveće katoličko sveučilište na svijetu se nalazi u Sjedinjenim Državama Amerike zove se: Forham univerzitet. U ovoj akademijskoj godini Forham univerzitet broji 14.000 slušača.

HODOCASNICI SVETE GODINE — Do 6. siječnja o. g. prisjeđao je u Vještini sv. Franjeviću, a u Grad 30.000 hodočasnika, iz stran-

svjeta. Među hodočasnima je bio najveći broj Argentinaca.

GODESNIJICA SMRTI KARDINALA SUHARDA — Na objektivu smrti parizijskog nadbiskupa kardinala Suharda održane su u pariškoj katedrali „Notre Dame“ svečane zadužbine, koje je odslužio pomoćni parizijski biskup. Zadužbenice su prisutvovale zastupnicima francuske vlade i kardinala, 36 biskupu i veliko mnoštvo vjernika. Govor o pojedincu kardinalu je održao bliski biskup kardinal dr. Lienard.

PROTESTANTSKI PASTOR NIKOLLER, koji je skoro za cijelo vrijeme nacionalističke vlasti bio zatvoren, a za njega se često pisalo da karijeri preći na katoličku vjeru, predbacio je nedavno vlasti zapadne njemačke republike, da u javnom životu zapadne Njemačke protestantizam sve više gubi tlo. Na to je blaga objedoljana statistika o višim činovnicima savezne vlade, prema kojoj ima 154 protestantske činovnike, a samo 128 katolika.

PRIPRAVE se vrše za proslavu 200 godišnjice smrti Ljudevita Antuna Muratori-a, najvećeg talijanskog povjesničara, po koncu je najstariji popis knjige Sv. Ivana Novog Zavjeta nazvan „Muratorijski fragmenti“ ili „muratorijski kanon“. Muratori smatraju najvećim talijanskim piscem povijesti.

PISMO SVIM NADRISKUPIMA i biskupima Italije upravo je Sv. Otac Pij XII. koji traži, da se u svim biskupijama osnuju karnevali, začinje, za mušku i žensku mladčad, za muževje i za žene. U većim gradovima ne osnuju savezi studenata, akademski naobrazbeni i učitelja. Kad se svega neka se ne gleda toliko na broj članova, koliko na njihovo ispravno držanje i na njihovu volju za apostolsku zaštitu na svećenosti.

U GRADU MEKSIKU bio je izložen kriptogram, koji se na inicijativu katoličke biskupske omiljene nosi u Jeruzalemu kroz cijeli svijet. Izvješćuju, da je takoreći sve stanovništvo grada Meksika bilo da se pokloni kriptu.

NA KATOLICKOM SVEUČILIŠTU u Washingtonu upisano je 32 studenata strane narodnosti.

LJUBAV I BOL — Nisu dvije najlepje stvari na ovom svjetu ljubav i smrt, prva goruća počast plamenu, a druga hladna poput ledene. Najljepše na svijetu su ljubav i bol, koje mogu izazvati smrt! tako ostarvana s njom veličanstveno troši život.

Ljubav užije plamen, bol ga pak pođržava trajno u ljudskom srcu. I u druga kadrus da su izazovu i pjesmu i pobunu. Isus Krist je potvrdio: On prihvata da tripli i da umre za čovječanstvo, koje je toliko ljubilo. Biti stoga bez vlasti elemenata značilo bi imati samo tijelo bez srca. Jer mi samo po ljubavi mjerimo onoga, koji tripli i samo po patnji mi mjerimo ljubav.

Bol je opet ona, koja da nadahnjuje umjetnicima Beethoven gluhi, Ruis breskajevi rukici, Schuman u očekivanju ljudi, Leopardi grbav, Byron Šepav, Milton slijep, Verlaine iud. Muzupasni, bolujući od moždane malokrvnosti, Catalini od sušice, Nitsche udaren ludilom, Helene parazitom, Michelangelo, zedan pravde i istine, ali sveđedj jednog svjetla punog manja i zlostavnata — našli su u boli kriš, kojima su dodirnuli nebesa.

Nino Salvaneschi (u knjige: „Jutarnja i večernja razmatranja“)

Odlikovanje biskups Msgra Pušića -

Sv. Stolica je godišnjim dana proglašila čest i naslov nadbiskupa Magnu M. Pašiću, biskupu hrvatskemu i apostolskom administratoru nadbiskupu zastavarskom, da on će odsada nositi naslov: biskup-nadbiskup, ostajući rezidentijski biskup hrvatski. Cestitamo!